

REGULACJE PRAWA
FINANSÓW PUBLICZNYCH
I PRAWA PODATKOWEGO

Księga jubileuszowa
dedykowana
Profesor Wiesławie Miemiec

REGULACJE PRAWA FINANSÓW PUBLICZNYCH I PRAWA PODATKOWEGO

Podsumowanie stanu obecnego
i dynamika zmian

Księga jubileuszowa
dedykowana
Profesor Wiesławie Miemiec

Zamów książkę w księgarni internetowej

profinfo.pl
księgarnia internetowa

Redaktor naukowy

Prof. dr hab. Paweł Borszowski

Kolegium redakcyjne

Prof. dr hab. Paweł Borszowski

Prof. UWr dr hab. Katarzyna Kopyściańska

Prof. UWr dr hab. Witold Srokosz

Prof. dr hab. Patrycja Zawadzka

Dr hab. Marek Kopyściański

Dr hab. Rafał Kowalczyk

Dr Artur Halasz

Dr Paweł Lenio

PANI PROFESOR WIESŁAWA MIEMIEC – SYLWETKA JUBILATKI

Pani prof. zw. dr hab. Wiesława Maria Miemiec, prorektor ds. finansów i rozwoju Uniwersytetu Wrocławskiego, kierownik Katedry Prawa Finansowego na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, obchodzi w 2020 r. jubileusz pracy naukowej na Uniwersytecie Wrocławskim. Z tej podniosłej okazji – jako wyraz naszego szacunku, uznania dla zasług Pani Profesor w dziedzinie nauki, dydaktyki oraz prac organizacyjnych, a także wdzięczności za dotychczasową współpracę – dedykujemy Jubilatce tę Księgę.

Praca naukowa Pani Profesor Wiesławy Miemiec jest nierozzerwalnie związana z Uniwersytetem Wrocławskim. Tutaj studiowała i realizowała swoją karierę naukową, którą uwieńczył tytuł profesorski. Ta Księga powstała, by uczcić jubileusz Jej pracy naukowej na Uniwersytecie Wrocławskim.

Pani Profesor Wiesława Maria Miemiec urodziła się 26.12.1949 r. w Gorczenicy. Liceum ogólnokształcące ukończyła w Brodnicy. Następnie w 1967 r. rozpoczęła studia na kierunku prawo na Wydziale Prawa Uniwersytetu Wrocławskiego, który – zanim ukończyła studia – zmienił nazwę na Wydział Prawa i Administracji. Po złożeniu egzaminu dyplomowego i obronie pracy magisterskiej uzyskała w 1971 r. dyplom magistra prawa z oceną bardzo dobrą.

Po ukończeniu studiów rozpoczęła pracę nauczyciela akademickiego w Instytucie Nauk Społeczno-Prawnych na ówczesnej Akademii Rolniczej (obecnie Uniwersytet Przyrodniczy). Po odbyciu stażu asystenckiego została zatrudniona w tym Instytucie jako asystent. Przechodząc kolejne szczeble awansu zawodowego, pracowała tam do 31.08.1983 r. Pracę nad doktoratem rozpoczęła w Instytucie Nauk Administracyjnych na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Wrocławskiego. Stopień doktora nauk prawnych uzyskała w 1982 r. na podstawie rozprawy pt. *Koordynacja w działalności rolniczej w gminie*, napisanej pod kierownictwem prof. zw. dr hab. Jana Jendrośki. Po obronie pracy doktorskiej została

z dniem 1.09.1983 r. powołana na stanowisko adiunkta w Zakładzie Prawa Finansowego. W 2004 r. uzyskała tytuł doktora habilitowanego nauk prawnych na podstawie rozprawy pt. „Prawne gwarancje samodzielności finansowej gminy w zakresie dochodów publicznoprawnych”, za którą otrzymała nagrodę indywidualną Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Z dniem 1.09.2006 r. została mianowana na stanowisko profesora nadzwyczajnego. Tytuł profesora nauk prawnych uzyskała w 2014 r., a w 2016 r. została mianowana na stanowisko profesora zwyczajnego na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii. W ciągu swojej pracy zawodowej na Uniwersytecie Wrocławskim trzykrotnie odbyła staże naukowe w Niemczech: w okresie od 1.11.1990 r. do 1.03.1991 r. staż naukowy fundacji DAAD na Uniwersytecie w Würzburgu, następnie od 1.09.1993 r. do 31.12.1993 r. fundacji Konrada Adenauera na Freie Universität w Berlinie oraz stypendium w okresie 1.07.–30.09.2000 r. na Uniwersytecie w Bochum. Obecnie współpracuje naukowo z Uniwersytetem Masaryka w Brnie oraz z Uniwersytetami w Salzburgu i Grodnie.

Na Uniwersytecie Wrocławskim Pani Profesor Wiesława Miemiec pełniła liczne funkcje, w tym związane z gospodarką finansową uczelni. Była m.in. przez wiele lat przewodniczącą Komisji Finansowej na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii, a także zastępcą przewodniczącego Senackiej Komisji Finansowej. W latach 2008–2012 była prodziekanem ds. studiów stacjonarnych prawa, a w latach 2012–2016 prodziekanem ds. finansowych na tym Wydziale. W latach 2012–2016 była przewodniczącą Senackiej Komisji Finansowej Uniwersytetu Wrocławskiego. Obecnie jest członkiem czterech Komisji Senackich oraz pełni funkcję skarbnika Społecznego Komitetu Budowy Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu. Od 2012 r. jest kierownikiem Katedry Prawa Finansowego. W dniu 14.03.2016 r. została wybrana na Dziekana Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii. Od 1.09.2016 r. pełni funkcję prorektora Uniwersytetu Wrocławskiego ds. finansów i rozwoju.

Obok działalności akademickiej Pani Profesor czynnie angażowała się w sprawy publiczne. W latach 1990–2000 orzekała w Samorządowym Kolegium Odwoławczym we Wrocławiu. W okresie 1992–1998, jako członek Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, uczestniczyła aktywnie w pracach nad kontrolą i nadzorem gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego. W tym czasie rozpoczęła także pracę orzeczniczą w Sprawach o Naruszenie Dyscypliny Finansów Publicznych, najpierw w Komisji Orzekającej przy Regionalnej Izbie Obrachunkowej we Wrocławiu, a w latach 2000–2010 w Głównej Komisji Orzekającej w Sprawach o Naruszenie Dyscypliny Finansów Publicznych w Warszawie. W dniu 25.02.2002 r. uzyskała wpis na listę doradców podatkowych. Była także członkiem Państwowej Komisji Egzaminacyjnej ds. Doradztwa

Podatkowego. W latach 1991–2005 współpracowała jako ekspert z Biurem Orzecznictwa w Sprawach Samorządowych przy Sejmiku Samorządowym Województwa Wrocławskiego, a następnie w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego. Brała udział w komisjach egzaminacyjnych na aplikację radcowską, notarialną i adwokacką. Od 1990 r. współpracuje z biurami Studiów i Ekspertyz Sejmu oraz Senatu RP, a także z komisjami Sejmu i Senatu RP. W ramach tej współpracy przygotowała ekspertyzy dotyczące projektów ustaw z zakresu prawa finansów publicznych ze szczególnym uwzględnieniem prawa finansów samorządu terytorialnego.

Pani Profesor Wiesława Miemiec jest autorką ponad 200 prac naukowych opublikowanych w kraju i za granicą, w tym 5 monografii samodzielnych i 8 monografii we współautorstwie. Była redaktorem naukowym 6 tomów prac zbiorowych, sporządziła 75 opublikowanych opinii prawnych. Obecnie jest członkiem rady programowej czasopism „Finanse Publiczne”, „Kwartalnik Prawa Podatkowego” oraz „Kwartalnik Prawno-Finansowy”.

Badania naukowe Pani Profesor Wiesławy Miemiec koncentrują się na kilku obszarach prawa finansowego. Pierwszym z nich jest problematyka systemu finansowego jednostek samorządu terytorialnego. Do najważniejszych publikacji z tego zakresu należy zaliczyć: *Przyjmowanie przez gminę udziałów w spółce w zamian za zobowiązania podatkowe i cywilnoprawne*, „Zeszyty Samorządowe” 1996/2, s. 96–100 (współaut. A. Cisek); *Struktura budżetu gminy [w:] Samorządowy poradnik budżetowy na 1996 r. Zagadnienia ustrojowe i prawno-finansowe*, red. W. Miemiec, B. Cybulski, Warszawa 1996, s. 213–226; *Ocena finansów komunalnych z punktu widzenia dochodów budżetów gmin*, „Przegląd Regionalny” 1996/6, s. 1–3; *Finanse komunalne a budżety gmin – kulawy system*, „Rynek Zamówień Publicznych” 1996/2; *Europejska Karta Samorządu Terytorialnego jako zespół gwarancji zabezpieczających samodzielność finansową gmin: wybrane zagadnienia teoretycznoprawne*, „Samorząd Terytorialny” 1997/7, s. 56–70; *Budżet środków europejskich jako podstawowe źródło finansowania projektów z udziałem bezzwrotnych środków unijnych [w:] Europejskie bezzwrotne źródła finansowania polityki regionalnej w Polsce. Aspekty prawno-finansowe*, red. W. Miemiec, Wrocław 2012, s. 155–186; *Budżet zadaniowy w jednostkach samorządu terytorialnego: perspektywy i ograniczenia [w:] Finanse samorządowe po 25 latach samorządności. Diagnoza i perspektywy*, Warszawa 2015, s. 115–126; *Dochody własne samorządów województw i powiatów jako element systemu prawa finansów samorządowych [w:] Samorząd z perspektywy dwudziestolecia reformy administracyjnej i terytorialnej*, red. J. Korczak, A. Łysoń, R. Nowakowski, G. Strauchold, Wrocław 2018, s. 185–200.

W tej grupie publikacji należy wskazać także na współautorstwo w trzech różnych komentarzach do ustawy o finansach publicznych: M. Karlikowska, W. Miemiec, Z. Ofiarski, K. Sawicka, *Ustawa o finansach*

publicznych. Komentarz, Wrocław 2010, *Ustawa o finansach publicznych. Komentarz*, red. Z. Ofiarski, Warszawa 2019 i 2020, oraz współautorstwo z K. Sawicką [w:] *Konstytucja RP*, t. 2, *Komentarz: art. 87–243*, red. M. Safjan, L. Bosek, Warszawa 2016.

Praca *Prawne gwarancje samodzielności finansowej gminy w zakresie dochodów publicznoprawnych* (Wrocław 2005) stanowi niezwykle cenne studium nie tylko teoretycznoprawne, ale i praktyczne, oparte na dogłębnej, krytycznej analizie oraz umiejętności łączenia zagadnień teoretycznych z potrzebami praktyki finansowej.

Drugim obszarem zainteresowań naukowych Pani Profesor jest problematyka prawa podatkowego. Wśród licznych publikacji z tego zakresu badawczego można wymienić takie, jak: *Podatek akcyzowy* [w:] *Prawo podatkowe*, red. H. Dzwonkowski, Warszawa 2012, s. 219–236; *Podatek od czynności cywilnoprawnych* [w:] *Prawo podatkowe*, red. H. Dzwonkowski, Warszawa 2012, s. 262–268; *Usługi jako przedmiot podatku od towarów i usług w Polsce*, „Wrocławsko-Lwowskie Zeszyty Prawnicze” 2012/3, s. 339–352; *Procesowe gwarancje podatnika związane z prawem do załatwienia sprawy w rozsądnym terminie* [w:] *Instytucje prawnofinansowe w warunkach kryzysu gospodarczego*, red. W. Miemiec, K. Sawicka, Warszawa 2014, s. 170–179; *Opodatkowanie przychodów niezajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach lub pochodzących ze źródeł nieujawnionych*, „Acta Universitatis Wratislaviensis. Przegląd Prawa i Administracji” 2015/103, s. 263–275; *Tax Optimization: the Use of Methods and Rates of Depreciation of Fixed Assets* [w:] *Contemporary issues in economy – market or government?: 8th International Conference on Applied Economics: 18–19.06.2015*, ed. A.P. Balcerzak, Toruń 2015, s. 238; *Zasady opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych odpłatnego zbycia nieruchomości przez osoby nie prowadzące działalności gospodarczej: streszczenie opracowania* [w:] *Daňové právo vs. daňové podvody a daňové uniky: nekonferenčný zborník vedeckých prác. 2. diel = Tax law vs tax frauds and tax evasion: non-conference proceedings of scientific papers*, vol. 2, Košice 2015, s. 45–56.

Trzecim obszarem zainteresowań badawczych Pani Profesor Wiesławy Miemiec są zagadnienia prawne finansowania zamówień publicznych i odpowiedzialności powstałej w związku z naruszeniem dyscypliny finansów publicznych. Problematyka ta była podejmowana wielokrotnie przez Panią Profesor w takich publikacjach, jak: *Sankcje z tytułu niewłaściwego pobierania i wykorzystania środków przeznaczonych na finansowanie programów z udziałem bezzwrotnych środków europejskich* [w:] *Prawo finansowe w warunkach członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Księga jubileuszowa dedykowana Profesor Wandzie Wójtowicz*, Lublin 2011, s. 293–304; *Konsekwencje naruszania dyscypliny finansów publicznych w związku z udzieleniem zamówienia publicznego* [w:] *Zamówienia publiczne jako przedmiot regulacji prawnej*, red. M. Guziński, Wrocław 2012, s. 211–247; *Konsekwencje nieprawidłowego wykorzystania*

bezwrotnych środków unijnych w ustawie o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych [w:] Europejskie bezwrotne źródła finansowania polityki regionalnej w Polsce. Aspekty prawno-finansowe, red. W. Miemiec, Wrocław 2012, s. 271–289; *Zagadnienia finansowoprawne zamówień publicznych w działalności jednostek samorządu terytorialnego*, Wrocław 2013; *Odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych będąca rezultatem zawartej umowy o udzielenie zamówienia publicznego [w:] Dyscyplina finansów publicznych. Narzędzie prawidłowej gospodarki sektora publicznego*, red. M. Smaga, M. Winiarz, Kraków 2013, s. 241–253.

Pani Profesor Wiesława Miemiec uczestniczyła w wielu krajowych i międzynarodowych konferencjach poświęconych tematyce prawa finansowego. Intensywnie współpracowała z Kołem Naukowym KPF „Fiskus”, patronując organizowanym przez nie konferencjom naukowym.

Od wielu lat Pani Profesor Wiesława Miemiec prowadzi seminaria doktoranckie w zakresie prawa finansowego. Była promotorem 6 prac doktorskich, recenzentem w 16 przewodach doktorskich i w 7 habilitacjach. Czterokrotnie powoływana była też na recenzenta w sprawach dotyczących nadania tytułu naukowego profesora bądź powołania na stanowisko profesora nadzwyczajnego.

Jako Kierownik w Katedrze Prawa Finansowego wspierała w pracach naukowych wszystkich pracowników, w tym adiunktów, z których siedmiu uzyskało stopień doktora habilitowanego, a dwóch tytuł profesora zwyczajnego.

Pani Profesor Wiesława Miemiec jest cenionym dydaktykiem i w dyskusjach naukowych zawsze chętnie dzieliła się swoimi doświadczeniami. Co najważniejsze jednak, Pani Profesor jest twórcą, który odciska istotny ślad w polskiej nauce i myśleniu o prawie finansowym. Pod jej redakcją naukową został wydany podręcznik akademicki *Prawo finansów publicznych z kazuami i pytaniami*, Warszawa 2018 i 2020.

Uśmiechnięta, charyzmatyczna, bezkompromisowa w dążeniu do ideału i sprawiedliwości, zawsze skłonna do pomocy innym. Niestrudzona w walce o dobro całego Uniwersytetu Wrocławskiego i współpracowników. Każdego dnia z oddaniem poświęcała się działaniom na rzecz uczelni.

Obejmując kilka lat temu funkcję prorektora ds. finansów i rozwoju, przyjęła z woli wspólnoty akademickiej ogromne zobowiązanie. Każdy bowiem, komu dane jest być przewodnikiem, bierze odpowiedzialność za tych, których poprowadzi. Brzemie odpowiedzialności nie było jednak przeszkodą. Przez te lata udało się Jej bowiem odnaleźć i zaprosić do współpracy wyjątkowych ludzi. Stało się tak dlatego, że od początku jej ciężkiej pracy na rzecz naszej *Alma Mater* Pani Profesor Wiesława Miemiec kieruje się przekonaniem, że ludzie są najważniejsi. Czym bowiem byłaby *Universitas* bez ludzi?

Niezwykle istotnymi przedsięwzięciami podjętymi przez Panią Profesor Wiesławę Miemiec były odnowienie najbardziej okazałej Auli Uniwersytetu – Auli Leopoldina, jak również restauracja obserwatorium astronomicznego w Białkowie. Jest to stacja obserwacyjno-badawcza Instytutu Astronomicznego Uniwersytetu Wrocławskiego, gdzie znajdują się dwa teleskopy oraz największy na świecie koronograf. Kluczową sprawą była zawsze dla Pani Profesor stabilność finansowa uczelni. Choć warunki zewnętrzne nie były łatwe, a potrzeby rozwojowe ogromne, uczelnia za czasów kadencji Pani Profesor Wiesławy Miemiec zawsze była w dobrej kondycji finansowej pomimo znacznych obciążeń inwestycyjnych i remontowych. Niezależnie od zmieniających się decyzji organów zewnętrznych wobec uczelni jak i zmiany przepisów w zakresie wysokości przyznawanych dotacji udało się zrealizować większość inwestycji. Wielokrotnie dawała wyraz temu, że dobro Uniwersytetu stawia na pierwszej pozycji, niezależnie od przeciwności, z którymi ludzie niezwykle, społecznie zaangażowani zawsze się muszą mierzyć. Dokonania Jubilatki potwierdzają także doskonałą umiejętność współpracy z samorządem terytorialnym, dla którego zawsze była i jest mądrym głosem doradczym.

Prywatnie Pani Profesor Wiesława Miemiec jest zapaloną podróżniczką. Zwiedziła niemal wszystkie kontynenty, a pozostała przed Nią tylko Antarktyda (*quod est impossibile*). Od wielu lat jest szczęśliwą mężatką. Jej mąż Marcin Miemiec jest profesorem na Uniwersytecie Wrocławskim, kierownikiem Zakładu Prawa Administracyjnego na Wydziale Prawa Administracji i Ekonomii oraz sędzią w stanie spoczynku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu. Ich córka Małgorzata jest lekarzem, a zięć Grzegorz informatykiem. Pani Profesor ma dwoje wnucząt – Marie i Martina.

Pani Profesor Wiesława Miemiec wielu z nas wskazała drogę i dała przykład, że można nie tylko budować rangę naukową uczelni, lecz także integrować środowisko akademickie w skali całego kraju. Obie misje z powodzeniem zrealizowała, a ta obszerna księga jest tego kolejnym potwierdzeniem i zarazem pamiątką dobrze spełnionego życia zawodowego.

Wszystkie lata spędzone w służbie dla społeczności akademickiej spowodowały, że dla nas, kolegów i koleżanek, Pani Profesor Wiesława Miemiec zawsze pozostanie na posterunku jako silna, niestrudzona i wyjątkowa osobowość naszej *Alma Mater*, towarzysząc nam w dalszej naukowej podróży. Dziękujemy i prosimy o kontynuację.

Katarzyna Kopyściańska
Patrycja Zawadzka

